

8

ผลกระทบต่อราคาและโครงสร้างตลาด
ส่งออกของนโยบายการค้าข้าวโพคไทย

นางสาวพรทิพย์ รังสฤษฎ์วุฒิกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-089-6

009295

I16601026

EFFECTS OF THAI MAIZE POLICY ON
PRICE AND EXPORT MARKET STRUCTURE

Miss Pornthip Rungsaritwootikul

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Departments of Economics

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบต่อราคาและโครงสร้างตลาดส่งออกของนโยบายการค้าข้าวโพดไทย

โดย นางสาว พรทิพย์ รังสฤษฏ์วุฒิกุล

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

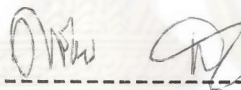
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.สมชาย รัตนโกมุท และ ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง

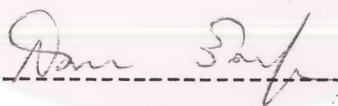

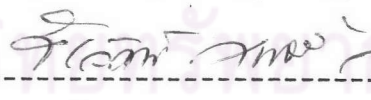
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

----- คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ มุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

----- ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศรีวงศ์ สุมิตร)

----- กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมชาย รัตนโกมุท)

----- กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง)

----- กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพาภรณ์ ทวีกุลวัฒน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลกระทบต่อราคาและโครงสร้างตลาดส่งออกของนโยบายการค้าข้าวโพดไทย
ชื่อนิสิต	นางสาว พรทิพย์ รังสฤษฏ์วุฒิกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.สมชาย รัตนโกมุท ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง
ภาควิชา	เศรษฐศาสตร์
ปีการศึกษา	2526

บทคัดย่อ

ข้าวโพดเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญชนิดหนึ่งของประเทศไทย โดยดูได้จากมูลค่าการส่งออก ซึ่งเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 5,000 ล้านบาท และตั้งแต่ปี พ.ศ.2505 เป็นต้นมารัฐบาลได้เข้ามามีบทบาทควบคุมการส่งออกข้าวโพดโดยมีการทำสัญญาซื้อขายกับประเทศญี่ปุ่นและไต้หวัน และขณะเดียวกันก็ส่งออกไปยังประเทศอื่น ๆ ด้วย ซึ่งระบบนี้ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นหลายด้านด้วยกัน เช่น ก่อให้เกิดการเก็งกำไร และความไม่มีเสถียรภาพของตลาดภายใน ขณะเดียวกันก็ทำให้ต้นทุนของผู้ส่งออกสูงขึ้น อันจะเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกข้าวโพดของไทย ซึ่งจากปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ รัฐบาลจึงได้นำเอานโยบายการค้าแบบเสรีมาใช้ เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2524 จนถึงปัจจุบัน

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้จึงมีเพื่อ

- (1) ศึกษาถึงแบบแผนการส่งออกข้าวโพดไทยและลักษณะของนโยบายการส่งออกข้าวโพดของรัฐ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
- (2) เปรียบเทียบความเคลื่อนไหวของราคาข้าวโพดภายใต้ระบบโควต้า และระบบเสรี
- (3) เพื่อชี้ให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของตลาดส่งออกข้าวโพดโดยเน้นถึงการเปรียบเทียบอัตราการกระจุกตัว Concentration ratio ของขนาดและจำนวนของผู้ส่งออกข้าวโพดในตลาดกรุงเทพฯ ทั้งในระบบโควต้าและระบบเสรี เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการส่งออกภายใต้นโยบายการค้าข้าวโพดที่ต่างกัันดังกล่าว

(4) เพื่อวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อราคาภายในและโครงสร้างตลาดส่งออกข้าวโพดไทยภายใต้ระบบการค้าที่แตกต่างกัน คือระบบโควต้าและระบบ เสรีและ

(5) เพื่อเสนอแนะแนวทางของนโยบายการค้าข้าวโพดอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบการค้าข้าวโพดของไทยในอนาคต

ผลการศึกษารูปได้ว่า ผลของการทำสัญญาส่งออกข้าวโพดภายใต้ระบบโควตานั้น ไทยจะได้เปรียบหรือเสียเปรียบประเทศคู่สัญญาอยู่ที่วิธีการคำนวณราคาตามสูตร ซึ่งเท่าที่ผ่านมาประเทศไทยยังเสียเปรียบประเทศคู่สัญญาในด้านราคา เนื่องจากผู้ซื้อมักเลือกเอาราคาที่ต่ำมาใช้ในการคำนวณราคาส่งมอบ และโดยเฉลี่ยแล้ว ราคาข้าวโพดที่ไทยขายให้กับประเทศคู่สัญญาจะต่ำกว่าราคาข้าวโพดที่ไทยส่งไปขายยังประเทศอื่น ๆ นอกจากนี้ นโยบายโควต้ายังก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในระหว่างผู้ส่งออก และก่อให้เกิดการเก็งกำไรขึ้นในระบบนี้ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการซื้อขายโควต้าที่เกิดขึ้นและทิศทางที่ไม่แน่นอนในนโยบายการส่งออกของรัฐ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกข้าวโพดไทย ส่วนในระบบ เสรีนั้นการเก็งกำไรจะลดลง เพราะพ่อค้าในประเทศและผู้ซื้อต่างประเทศจะไม่ทราบว่ใครซื้อไปแล้ว เป็นจำนวนเท่าใด จะทำให้ต้องซื้อขายกันในราคาที่เป็นจริง ในขณะที่พ่อค้าในระบบ เสรีก็จะมีโอกาสเสี่ยงและเติบโตได้เท่า ๆ กัน และจากการศึกษาเกี่ยวกับอัตราการกระจุกตัวพบว่า อัตราการกระจุกตัวของผู้ส่งออกในระบบโควต้าและระบบ เสรีมีค่าอยู่ในระดับสูงใกล้เคียงกัน ซึ่งก็หมายความว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างตลาดส่งออกข้าวโพดในช่วงที่มีการกำหนดนโยบายแบบโควต้าและแบบ เสรี ส่วนการศึกษาถึงผลกระทบของนโยบายต่อราคาและโครงสร้างตลาดส่งออกข้าวโพดโดยใช้ข้อมูลในช่วงโควต้า ในปี 2512/13-2527/18 และข้อมูลในช่วง เสรีคือ ปี 2524/25-2525/26 นั้น แสดงให้เห็นว่า ราคาส่งมอบและปริมาณส่งมอบล่วงหน้าในระบบโควต้ามียุทธิตพลงอย่างมากต่อการกักตุนข้าวโพด และราคาภายในประเทศ ส่วนในระบบ เสรีนั้น การกักตุนทำได้ยากกว่าในระบบโควต้า เนื่องจากในระบบนี้ พ่อค้าไม่มีข่าวสารในการเก็งกำไรจากการกักตุนข้าวโพดได้ เหมือนกับระบบโควต้า และราคาข้าวโพดในตลาดโลกจะมีผลกระทบต่อราคาข้าวโพดภายในประเทศ เป็นอย่างมาก

จากผลของนโยบายดังกล่าวนี้ จึงเห็นสมควรที่รัฐบาลจะปล่อยให้มนโยบายการค้าแบบ เสรีต่อไป เพราะจะเป็นผลดีต่อราคาภายในและราคาส่งออก ตลอดจนการขยายตลาดส่งออกข้าวโพดของไทยมากกว่าระบบโควต้าที่เคยใช้กันมาในอดีต

๓

Thesis Title Effects of Thai Maize policy on price and Export
 Market structure

Name Miss Pornthip Rungsaritwootikul

Thesis Advisor Dr.Somchai Ratanakomut
 Dr.Chaiwat Konjing

Department Economics

Academic Year 1984

ABSTRACT

Maize which is one of the leading export commodities of Thailand earns foreign exchange an average of 5,000 million baht a year. This commodity in the past was exported mostly to Japan and Taiwan. Since 1962 the government has played a major role in controlling the exports of maize by making sale/purchase contracts with these two countries. The contracts created many problems, such as, market speculation, the instability of the domestic market as well as increase in the costs of shipment for exporters and so forth. Upon realizing the above obstacles, the free trade policy was then introduced since 7th December 1981.

From the above mentioned problems this study concentrates on the following objectives:-

- 1) to study the export patterns, the characteristics of maize export policies of the Thai Government from year 1962 till present
- 2) to compare the price movements under quota and free-trade periods
- 3) to examine the changes in export market structure by comparing concentration ratio of size and number of maize exporters under

the quota and the free trade systems in order to draw the conclusion of the changes in the export market structure under those two different systems.

4) to analyse the effect of the government in maize export policies on domestic prices and on export market structure under those two different systems.

5) to recommend trade policies on maize exports so as to be used as a basis for development of the Thai maize exports in the future.

The main findings of the study can be summarized follows:

The effects of maize export contracts under the quota system on contracting parties considered to be either advantageous or disadvantageous to those contracting parties are based on the adoption of price formula. In the past, the Thailand's selling price to the contracting parties was, on the average, lower than that to other countries because buyers chose the minimum price for calculating delivery price. In addition, the quota system created disparities between the exporters, and the profit speculator. As for the free system, the speculation on profit would be lower when compared with the quota system because the merchants cannot perfectly anticipate the market situation, than they buy on the spot market price. However, these merchants can be equally successful or unsuccessful under the system.

The study of concentration ratio of size and number of maize exporters shows that the concentration ratio of this commodity exported under the quota and the free trade systems have, more or less been the same, at a high level. It means that the changes in market structure of maize exports under quota and free trade periods are seen very little.

The study of effects of government trade policies on maize price and export market structure, using 1969/70-1974/75 trade data for quota period and 1981/82-1982/83 data for free trade period, it show that advanced delivery price and quantity under quota system very much influence the maize stock and domestic price. In the case of free trade system, the speculation can not be made to excessive because the limited information.

Therefore the study of effects of government trade policies identifies that it is appropriate for the government to continue to implement the free trade system which seems to reflect more efficient export performance than the trade with quota.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์หลายท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สมชาย รัตนโกมุท และ อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ คนจริง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละเวลาอ่าน และให้คำแนะนำในการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพาภรณ์ ทวีกุลวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าอ่านและแก้ไข ตลอดจนช่วยเร่งให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จได้ตามเวลาที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ผู้เขียนใคร่ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ศรีวงศ์ สุมิตร ประธานกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำ และช่วยให้กำลังใจผู้เขียนตลอดมา

ขอขอบพระคุณ สมาคมพ่อค้าข้าวโพดและพืชพันธุ์ไทย กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทยที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ตลอดจน ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ทั้งหลายที่คอยช่วยเหลืออยู่เสมอ และหากความดีอันพึงจะได้รับจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้มีอยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบให้แก่ คุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ผู้มีพระคุณของผู้เขียน ส่วนข้อบกพร่องใด ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

พรทิพย์ รังสฤษฏ์วุฒิกุล

กุมภาพันธ์ 2527

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพประกอบ	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตการศึกษา	4
1.4 ผลงานการวิจัยในอดีต	5
1.5 วิธีการศึกษา	14
2 เค้าโครงการทฤษฎี	15
2.1 ทฤษฎี เศรษฐศาสตร์ที่ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างของนโยบายการค้าข้าวโพดแบบ โคเวต้าและแบบเสรี	15
2.2 การสร้างแบบจำลองที่นำมาใช้ในการศึกษา	22
2.3 แนวความคิดในการวัดอัตราการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมข้าวโพด	32
2.3.1 Absolute Concentration	32
2.3.2 Inequality Concentration	33
2.3.3 Herfindahl Summary Index	35
2.3.4 Comprehensive Concentraiton Index (CCI).....	36
3 ลักษณะของสัญญาข้อตกลงและความเป็นมาของนโยบายการค้าข้าวโพดไทย	39
3.1 การค้าข้าวโพดในระยะแรกเริ่ม	40
3.2 ลักษณะข้อตกลงทางการค้าข้าวโพดในช่วงปี 2512/13-2515/16...	41

3.3	การเปลี่ยนแปลงในนโยบายการค้าในช่วงปี 2516/17 ถึง 2520/21	47
3.4	ลักษณะของสัญญาข้อตกลงของนโยบายการค้าข้าวโพดในปี พ.ศ.2521/22- 2524/25	50
3.5	ลักษณะของนโยบายการค้าแบบ เสรี ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2524/25 จนถึง ปัจจุบัน	51
3.6	ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อผู้ส่งออกในระบบโควต้า	52
3.7	ผลดีจากการใช้นโยบายการค้าข้าวโพดแบบ เสรี	61
4	การวิเคราะห์ผลของการกระจุกตัวของผู้ส่งออกและผลทางสถิติของแบบจำลองทาง เศรษฐมิติ	63
4.1	ผลการวิเคราะห์ค่าของ CCI	63
4.2	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอย เชิงซ้อนของปริมาณสต็อกและราคาข้าวโพด (Multiple Regression)	73
4.3	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอย เชิงซ้อนในช่วง เสรี	80
4.4	ผลของการใช้ Chow Test ในสมการแบบจำลอง	83
5	สรุปและข้อ เสนอแนะ	86
5.1	สรุปผลการศึกษา	86
5.2	ข้อ เสนอแนะ	91
5.3	ข้อ เสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป	93
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวกที่ 1	ประกาศของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เรื่องการทำสัญญาค้าประกันการ ส่งข้าวโพดออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศและสัญญาการส่งออกข้าวโพดไป จำหน่ายยังต่างประเทศในฤดูจำหน่ายปี 2526/2527	98
ภาคผนวกที่ 2	ปริมาณข้าวโพดส่งออกของไทยจำแนกตามประเทศผู้ส่ง เข้าปี 2513-2516 ..	106
ภาคผนวกที่ 3	ราคาข้าวโพด เหลืองอ เมริกัณชั้นสองในตลาดล่วงหน้าชิคาโก ปี 2509/10- 2526/27	107
ภาคผนวกที่ 4	ราคาข้าวโพดซึ่งไทยตกลงซื้อขายกับญี่ปุ่นระหว่างปีการค้า 2505/06-2525/ 26	108

	หน้า
ภาคผนวกที่ 5	ราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับ พ.ศ.2512/13-2525/26 109
ภาคผนวกที่ 6	ราคาข้าวโพดขายส่งในตลาดท้องถิ่น พ.ศ.2512/13-2525/26 110
ภาคผนวกที่ 7	ราคาขายส่งข้าวโพดในตลาดกรุงเทพฯ พ.ศ. 2512/13.-2525/26.. 111
ภาคผนวกที่ 8	ราคาส่งออกข้าวโพด พ.ศ. 2512/13-2525/26 112
ภาคผนวกที่ 9	ผลการกะประมาณสมการถดถอยในระบบโคเวต้า พ.ศ.2512/13-2517/ 18..... 113
ภาคผนวกที่ 10	ผลการกะประมาณสมการถดถอยในระบบเสรี พ.ศ.2524/25-2525/ 26 115
ภาคผนวกที่ 11	ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ราคาข้าวโพดของไทยในช่วงการ ค้าแบบโคเวต้า พ.ศ.2512/13-2517/18 116
ภาคผนวกที่ 12	ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ราคาข้าวโพดของไทยในช่วงการ ค้าแบบเสรี พ.ศ.2524/25-2525/26 121
ประวัติผู้เขียน 123

๒

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1.1	แสดงร้อยละของการส่งออกข้าวโพดไทยไปยังประเทศต่าง ๆ	2
ตารางที่ 3.1	ปริมาณข้าวโพดที่ส่งออกไปญี่ปุ่นตามสัญญาและที่ส่งออกจริง ราคาส่งมอบที่ญี่ปุ่นตามสัญญา ราคาข้าวโพดชั้น 2 ในตลาดล่วงหน้าชิคาโก พ.ศ. 2508/09-2525/26	43
ตารางที่ 3.2	การผลิตและการใช้ข้าวโพดของไทยในพ.ศ. 2512/13-2525/26	
ตารางที่ 3.3	แสดงราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับราคาข้าวโพดในตลาดท้องถิ่น ราคาข้าวโพดในตลาดกรุงเทพฯ ราคาข้าวโพดส่งออก ราคาส่งออกข้าวโพดไปญี่ปุ่น ราคาข้าวโพดส่งออกไปประเทศอื่น ๆ ยกเว้นญี่ปุ่น และไต้หวัน ราคาข้าวโพดในตลาดล่วงหน้าชิคาโก พ.ศ.2512/13-2525/26	49
ตารางที่ 3.4	ราคาข้าวโพดที่กลีกรได้รับราย เดือนในช่วงระยะเวลาที่มีสัญญาการค้า ปี พ.ศ.2512/13-2517/18 และช่วงเสรีปี 2524/25-2525/26	54
ตารางที่ 3.5	ราคาขายส่งข้าวโพดในตลาดท้องถิ่น เป็นราย เดือนในระยะเวลาที่มีสัญญาการค้าแบบโควต้า ปี 2512/13-2517/18 และช่วงเสรี ปี 2524/25-2525/26	55
ตารางที่ 3.6	ราคาขายส่งข้าวโพดที่ตลาดกรุงเทพฯ เป็นราย เดือนในระยะเวลาที่มีสัญญาการค้าปี 2512/13-2514/18 และช่วงเสรีปี 2524/25-2525/26	56
ตารางที่ 3.7	ราคาข้าวโพดส่งออกนอกประเทศ เป็นราย เดือนปี พ.ศ.2512/13-2517/18 และช่วงเสรี ปี 2524/25-2525/26	57
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนผู้ส่งออกข้าวโพด พ.ศ. 2512/13-2525/26	65
ตารางที่ 4.2	แสดงค่าอัตราการกระจุกตัว (CCI)ของผู้ส่งออกข้าวโพดในช่วงโควต้า ปี 2512/13-2517/18	66
ตารางที่ 4.3	แสดงค่าอัตราการกระจุกตัว (CCI)ของผู้ส่งออกข้าวโพดในช่วงโควต้ามี่ 2524/25-2525/26	69
ตารางที่ 4.4	แสดงการเปลี่ยนแปลงค่า CCI ในช่วงโควต้าและเสรี	72

ตารางที่ 4.5	รายชื่อบริษัทส่งออกที่มีขนาดใหญ่เลือกจากปริมาณส่งออกเฉลี่ยรายเดือน ในแต่ละปี พ.ศ.2512/13-2525/26	74
ตารางที่ 4.6	แสดงผลของ Chow Test ในการหาความแตกต่างของสัมประสิทธิ์ ของตัวแปรอิสระต่าง ๆ ในสมการถดถอยเชิงซ้อนในช่วงโควต้าและช่วง เสรี	85

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แสดงวิถีตลาดข้าวโพด ปี 2520	9
ภาพที่ 2.1 เปรียบเทียบนโยบายโควต้าและนโยบายเสรีในกรณีทั่ว ๆ ไป	16
ภาพที่ 2.2 แสดงผลของนโยบายการค้าแบบ เสรีและผลของการใช้นโยบายการควบคุมโควต้าส่งออกและราคาโควต้า ณ ดุลยภาพของบริษัทส่งออก	18
ภาพที่ 2.3 รูปที่แสดงการวัดการกระจุกตัวแบบสมบูรณ์	33
ภาพที่ 2.4 รูปแสดงการวัดการกระจุกตัวแบบ Inequality Concentration ..	34
ภาพที่ 3.1 แสดงราคาข้าวโพดส่งออก ราคาข้าวโพดขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ ราคาข้าวโพดขายส่งในตลาดท้องถิ่น และราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับ ...	44
ภาพที่ 3.2 แสดงราคาข้าวโพดส่งออกไปญี่ปุ่น เปรียบเทียบกับราคาข้าวโพดส่งออกไปประเทศอื่น ๆ ยกเว้นญี่ปุ่นและไต้หวัน	45
ภาพที่ 3.3 แสดงการเคลื่อนไหวของระดับราคาข้าวโพดส่งออก ราคาข้าวโพดขายส่งในตลาดกรุงเทพฯ ราคาข้าวโพดขายส่งในตลาดท้องถิ่น และราคาข้าวโพดที่เกษตรกรได้รับในช่วงโควต้า 2512/13-2517/18 และ ช่วงเสรี ปี 2524/25-2525/26	58
ภาพที่ 4.1 แสดงแนวโน้มของการกระจุกตัวในอุตสาหกรรมข้าวโพด เฉลี่ยรายปีในช่วงโควต้า พ.ศ.251/213-2517/18 และช่วงเสรี พ.ศ.2524/25-2525/26	70